Ner 97. ROK 1839. SOBOTA 27 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Witalisa.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Bogufał.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 3", 957	+ 3°, 8	2", 71	Zaden	Pochmurno	Deszcz
26	2	4, 241	+ 10, 9	3, 49	Pn Wschodni słaby	Chmury	
	10	4, 138	+ 8, 7	3, 50	Z Pn Zachodni słaby	„	

Wiadomości krajowe.

— KRAKOW. —

Na przedwczorajszém widowisku w teatrze *Rozmaitości*, sala do natłoku była napełnioną i wszystkie krzesła były już wcześniej rozkupione. Był to czwarty występ Pani Ładnowskiej w komedyi *Estella*, który do najwyższego stopnia zadowolnił Publiczność. W komedyi téj, młody artysta P. Laskowski w roli Eduarda Boussier dobrze przyjętym został.

(A. N.) Wkrótce, na zamknięcie kursu tegorocznego, dany będzie wcale nowy tragiczno-heroiczny dramat w czterech porach z francuzkiego PP. Denoyer Boulet i Chabot, pod tytułem: RITA HISZPANKA. — Pomysły w zawiązku i osnowaniu tego szczególnego dramatu, który mamy właśnie przed oczyma, są tak nowe, — i następstwo wypadków coraz żywiej porywających uwagę widza, i szybko jedne za drugiemi idących, jest tak nieprzewidziane, — koniec zaś tyle rozrzewniający: że niepodobna zaprzeczyć temu nowemu utworowi dramaturgii francuzkiej, przez cały zeszły rok ciągle oklaskiwanemu w Paryżu, wielkiej wyższości prawie nad wszystkiemi, które w tych czasach z łona swego wydała. — Rozdanie pięciu głównych ról w tym dramacie jest następujące: Panna Królikowska przyjęła rolę Rity xiężnéj San Felice, niewinnéj ofiary najczarniejszych intrygi zdrad, — Pani Ładnowska rolę Hrabiny Vaudray, najnieszczęśliwszéj i razem najczulszéj z matek, — P. Anczyc rolę Pereza starego hiszpana, powiernika Xiężny, — Pan Ładnowski rolę margrabiego Sannois zdradliwego przyjaciela Rity, — i Pan Holtzman rolę Samotnika.

Jutro dwie wyborne komedye Hrabiego Fredry to jest znana już *Zemsta* w czterech aktach, i druga wcale nowa w trzech aktach pod nazwą: *Ciotunia*.—

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY WCZORAJSZÉJ.

— *Z Petersburga* 25 *Marca*. —

Cesarstwo JJ. Oboje, tudzież JJ. CC. WW. WW. XX. Konstantyn i Michał, W. X. Helena i WW. Xiężniczki Marya, Olga i Alexandra, znajdowali się na poświęceniu wielkiéj kaplicy pałacu zamkowego, odnowionéj po pożarze zdarzonym w końcu 1837 r.

W nocy Zmartwychwstania Pańskiego, Cesarstwo JJ. i Członkowie Rodziny słuchali mszy św. w tejże wielkiéj kaplicy. W nie-

dzielę o 4 po południu Cesarz Jmć rozdawał różnym pułkom gwardyi, które liczą przeszło sto lat istnienia, i Sam raczył przywiązywać do chorągwi, wstęgi z napisem oznaczającym datę nastania pułku.

Dężurny jenerał gł: sztabu jenerał por: Kleinmichel, mianowany hrabią Cesarstwa Ross: z potomstwem, w dowód wdzięczności Cesarskiéj za długoletnią, pożyteczną służbę, niezmordowane prace w zarządzie 2ma departamentami minister: Wojny, tudzież w wykonaniu szczególniéj ważnego danego mu polecenia.

Mianowane: hr. E. Benkendorff, małżonka jen: adjut., jene: jazdy, damą honorową. Panny: hrabianka Elżbieta Gurjew, Zofia Hurko i hr. Leonida Potocka, Frejlinami N. Cesarzowéj.

Mianowani kawalerami orderów S. Andrzeja feldmarszałek Ces. Kró: Austryackiéj służby hr. Radetzki; S. Anny I. klas. z koroną. Biskupi dyecezyi rzymsko-katolickich, Łuckiéj JW. JX. Mich: Piwnicki, i Sufragan Mohylewskiéj JW. JX. Waleryan Kamionka

Mianowany został kawalerem orderu S. Stanisława 4éj klassy, Chorąży pułku Niżegorodzkiego hr. Hauke, za męztwo i waleczność, okazane przy odparciu w roku 1838 Lezginow, od twierdzy Nuchy.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— *Paryż* 15 *Kwietnia*. —

Prawie wszystkie dzienniki zawczasu już oświadczają się zadowolonemi z zawarcia traktatu między Francyą i Mexykiem, *Courier français* cieszy się spokojnem zakończeniem téj wojny, która handlowi Francyi, Anglii, i Stanów Zjednoczonych, nader była szkodliwą. Tenże sam dziennik utrzymuje że rząd wczoraj już miał zamiar urzędownie zawiadomić izbę parów o treści tego traktatu, co jednak nie potwierdza się. *Temps* oświadcza że jest zadowolony zawarciem pokoju, tylko utrzymuje że jeśli potwierdzą się warunki ogłoszone przez dzienniki angielskie, traktat ten cokolwiek za drogo okaże się kupionym.

Tymczasowy gabinet zaraz po norganizowanin zupełnem izby deputowanych, przedłożyć ma przygotowany jeszcze przez gabinet 15 kwietnia projekt do prawa, w przedmiocie kolei żelaznych.

Nawet po prowincyach teraźniejszy stan niepewności szkodliwie wpływa na handel i przemysł. Itak, *Commerce* donosi że w Hawre przedaż bawełny w pierwszym kwartale, biorąc porównanie z przyszłym rokiem z 80,000 wańtuchów spadła na 44,000; w Milchausen i Rouen nie było wcale prawie żadnego ruchu, w innych także miejscach uskarżają się na stagnacyę w interesach.

Onegdaj odbyło się pierwsze zgromadzenie akcyonistów kolei żelaznych z Strasburga do Bassel. Zgromadzenie to było bardzo liczne. Roboty rozpoczęły się już w znacznéj przestrzeni; kupiono także znaczną ilość materyału i spodziewamy się że dwie z czterech części w roku 1840 zostaną już otwarte. Wydatki jednakże są bardzo znaczne i już przewyższyły wniesione summy.

— *Londyn* 12 *Kwietnia*. —

Najświeższe wiadomości z nowego Yorku sięgają do dnia 16 marca i brzmią dość pomyślnie. Ciągle jeszcze sprzeczka graniczna zajmuje wszystkie umysły w Ameryce, ale nie zdarzyło się nic nowego na granicy Maine i nowego Brunszwigu, prócz, że sir John Harwey miał mieć zamiar na pagórku marsowym, w punkcie, gdzie się sporny grunt zaczyna, wznieść twierdzę, i że już tamże odesłał w tym celu 8 kompanii. Do Madawaska, osady angielskiéj, w stronie północnéj spornego kraju, która przez króla hollenderskiego Anglikom została przyznaną, przybył 11 pułk liniowy z Kanady. Między gubernatorami dwóch stanów graniczących sir Johnem Harwey i Fairfield, miało już rozpocząć się przyjazne porozumienie. Wprawdzie gubernator Maine wyprawił nowe poselstwo do ciała prawodawczego tego stanu, oświadczając niezadowolenie swoje z wiadomego układu między panami Fox i Forsyth i podając wniosek, aby wojska nie zostały cofnięte z Maine, ale w dopisku tego poselstwa oświadcza, że otrzymał właśnie bardzo przyjaźnie brzmiącą notę gubernatora nowego Brunszwigu, sir John Harwey, w których teuże dobrowolnie ofiaruje się przystąpić do układów na zasadach konwencyi panów Fox i Forsyth. Ta nota wraz z przesyłką gubernatora, oddaną zaraz została komissyi przeznaczonéj do roztrząśnienia sprzeczki granicznéj, i postanowiono wydrukować ją w 5000 exemplarzach. Do tego przyłącza się, za prezydent Stanów Zjednoczonych, postanowił wyprawić do Anglii nadzwyczajnego posła, w osobie pana Levi Woodbury ministra skarbu, do przewiezienia którego przygotowano już fregatę »Constitution«. To mianowanie uważane jest za nader pomyślną przepowiednię prędkiego i korzystnego załatwie-

nia tak długo zwłoczonej sprzeczki. Jenerał Scott, który dowodzi amerykańskiém nadgranicznem wojskiem, ma być bardzo przyjaźnie usposobionym.

Z Mexyku gazety nowego Yorku nic nowego nie donoszą, wyjąwszy wieści, że 2000 Texyanów w związku z federalistami pod dowództwem jenerała Urrea mają zamiar udać się przeciw Mexykowi dla zaprowadzenia tam rzeczypospolitej federalistycznej.

— *Amszterdam* 16 *Kwietnia.* —

Handelsblad objawia niezadowolenia i obawy z powodu odwłoki w podpisaniu traktatu ze strony rządu belgijskiego. Zarzuca konferencyi londyńskiéj, iż nie przeznaczyła stanowczego terminu, w którym podpisanie powinno być dopełnionem. Zwłoka ta obecnie wprowadza na tę myśl, że rząd belgijski, przyrzekłszy poprzednio przystąpić do tego traktatu, oświadczy następnie, że okoliczności zmieniły jego sposób widzenia, i niepodpisze traktatu i tak już niekorzystnego dla Hollandyi.

— *Bruxella* 11 *Kwietnia.* —

Podług *Commerce Belge* nie słychać już wcale o wstąpieniu pana Lebeau do gabinetu, w charakterze ministra sprawiedliwości. Pan Liedts, prezes trybunału w Antwerpii, zdaje się obecnie być przeznaczonym na tę godność. Słychać także, że sprawy zagraniczne handel i marynarka, utworzyć mają nowy wydział. Ministerstwo spraw wewnętrznych ma połączonem być z wydziałem robót publicznych.

Observateur zawiera długi artykuł pod napisem: »Podróż pana Nothomb do Londynu» w którym wyłożone są przyczyny zwłoki w podpisaniu traktatu pokoju. Na nowo dziennik ten nalega, aby rząd dokładnie pierwéj roztrząsnął niektóre punkta, mianowicie względem kapitalizacyi długu, ustanowienia opłaty od beczki, przyznania Belgii ze strony związku niemieckiego, tudzież politycznych i duchownych zapewnień, dla odstępujących się części kraju.

Mianowanie deputowanego z Gandawy, pana Desmaisieres, ministrem skarbu, uczyniło nader korzystne wrażenie w obu Flandryach, ponieważ powszechnie tam mniemają, że rząd przy obsadzaniu wyższych urzędów a szczególniej ministerstw, więcej sprzyja Wallończykom niż Flamandczykom, a to nie z innego powodu jak z tego, że ci pierwsi lepiej umieją wyrażać się w języku francuzkim jak ostatni.

Około 1400 koni remontowych przybyło w tych dniach z Niemiec do Belgii. Z tych przeznaczono już 350 dla pułków gidów, a 100 dla żandarmeryi.

Wczoraj jako czwartą rocznicę urodzin następcy tronu, była wielka parada przed południem, a wieczorem miasto było oświecone.

— *Haga* 11 *Kwietnia.* —

Wielki xiążę następca tronu rossyjskiego był wczoraj z całą rodziną królewską w teatrze francuzkim, który tak wspaniale był oświecony i przyozdobiony, tudzież tak dobranem gronem publiczności napełniony, jak już oddawna niepamiętają. Przy wejściu dostojne państwo zostało powitanem holenderską pieśnią ludu. Król siedział między wielkim xięciem następcą tronu i małżonką xięcia Albrechta pruskiego. Widowisko rozpoczęte zostało uwerturą Beethovena, następnie odegrano operę francuzką i dwie jeszcze uwertury, Lintpaintnera i Karola Maryi Weber.

Wielki xiąże udaje się w przyszły poniedziałek przez Leyden i Harlem do Amszterdamu, czas podróży J. C. Wysokości do Anglii nie jest jeszcze stale oznaczonym, słychać, że W. xiąże oczekuje w tym względzie na wiadomość z Petersburga.

Rozmaitości.

— Szczególny wypadek wydarzył się niedawno w Paryżu, pan N. kupiec win, zachorował, choroba była tak gwałtowną, że w kilka dni umarł, — przynajmniéj tak doktór utrzymywał. — Pani N. mocno była zmartwioną śmiercią męża którego kochała, a jeszcze bardziej ją niepokoiło to, że nieboszczyk nieurządził interesów przed śmiercią, i że jéj dzieci przyszłość nie była wcale zapewnioną. Pilnowała ona ciągle swego męża w chorobie, ale że bezsenne noce i utrudzenie wyczerpały jéj siły, rodzice widząc zbliżający się kres jego, usunęli ją od tak okropnego widoku, polecając pewnej kobiecie B. czuwanie nad umarłym i pogrzebanie go. — Przeniesiono więc trupa do pokoju w entresolach, położono go na stole i okryto suknem które mu miało służyć za całun pogrzebowy a dwie świece ponure światło rzucały na ten smutny obraz; nim nastąpiły przygotowania

do pogrzebu, kobieta pilnująca którą mało obchodziło towarzystwo umarłego, zjadłszy wiecerzę, spokojnie położyła się spać; po niedługim czasie, głośne wołanie obudziło ją powstała a rozumiejąc że ktoś do drzwi puka, pospieszyła otworzyć, ale jakże się zdziwiła, gdy ujrzała umarłego siedzącego na stole, który w około błędnemi spoglądał oczyma. Biedna kobieta zebrała całą swoję odwagę; zmartwychwstały który wcale nie znał p. B., rzekł z podziwieniem:

— Kto pani jesteś, i jakim sposobem znajdujesz się na miejscu mojéj żony? pilnująca, wpadła na myśl aby mu nie dać poznać że go mają za umarłego, a ochłonąwszy ze strachu, odsuwając świece które się obok niego paliły, odpowiedziała mu, że żona jego będąc słabą musiała się udać na spoczynek.

— Ale powiedz mi co to znaczy że się tu znajduję, i na takiem posłaniu.

Wszystko to jest z rozkazu doktora, odpowiedziała, miałeś pan tak mocny paroxyzm gorączki, że chcąc ją uśmierzyć potrzeba było pana zostawić odkrytym.

—Ale już teraz zmarzłem i umieram z pragnienia, okryj mnie, i dajmi się czego napić.

Nieszczęściem, jego suknie były zamknięte w pokoju pani N. a nie rozsądnie byłoby nagle ją uwiadomić o zmartwychwstaniu jéj męża, nie myśląc więc o ziółkach, nalała mu szklankę wina aby się tem nie zdziwił, wmówiła w niego że to czyni jedynie z przepisów lekarza.

Potem wyszła aby obudzić chłopca w przyległym śpiącego gabinecie, lecz ten niechciał uwierzyć w zmartwychwstanie swego pana, i nazwał ją szaloną, wzbraniał się nawet drzwi otworzyć.

Aby pan N. nie usłyszał ich sprzeczki innym sposobem załatwiła rzecz całą, pozbierała obrusy i serwety jakie tylko w sali znaleść mogła, aby go niemi okryć, pan N. uznał, że przepisy doktora są bardzo uzdrawiającemi, i wypiwszy kilka szklanek wina położył się spać i nieprzebudził się aż nazajutrz.

Pilnująca kobieta była w przykrem położeniu, nie wiedziała bowiem, jakim sposobom donieść pani N. że jéj mąż nie umarł. Ale nakoniec, trzeba było coś przedsięwziąść; powoli ją do tego przygotowała, i oznajmiła jéj, że nie utraciła męża.—Lecz na nieszczęście wiadomość ta, smutne za sobą pociągnęła skutki; panią N. zabił zbytek radości, i po kilku dniach choroby zajęła miejsce w grobie, które jéj mąż tak szczęśliwie opuścił.

— O Portugalii tym ogrodzie Europy, którego pojedyncze prowincye mogą służyć za gruntowne szkoły do kształcenia kontrabandzistów, donoszą, że r. 1838 popełniono tamże 1776 morderstw, 3967 gwałtownych rabunków, 20 dzieciobójstw, 10 samobójstw i 18 zbrodni za pomocą trucizny. Z armii 8000 ludzi dezertetowało około 600 czyli prawie 13 część! z resztą kraj cieszył się zupełną spokojnością i prosperuje widocznie!

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 26 do dnia 27 Kwietnia.

Bobrowski Kazimierz ob. z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Małachowski St. hr. Tapin Hipolit ob. Stanowski Józef. Bull Willam, do Polski; — Lubomirski Georg xiąże do Galicyi; — Węgierska hr. do Pruss.

Doniesienia prywatne.